

SM74

Overshoot: wanneer een populatie de draagkracht van de leefomgeving overschrijdt

Bijgaande video van emeritus hoogleraar William Rees zou je kijk op het leven van Homo sapiens, de ‘moderne, wijze, denkende mens’ zomaar eens drastisch kunnen veranderen.

Sinds de publicatie van mijn nieuwe boek *De mens als grens* hebben jullie mij regelmatig zien berichten over het verschijnsel overshoot of overconsumptie. Milieuvervuiling, vernietiging van de biodiversiteit en klimaatverandering zijn geen kernproblemen, maar slechts symptomen van het veel grotere probleem overshoot: overconsumptie als gevolg van exponentiële bevolkingsgroei.

Het is niet zo dat we net pas zijn begonnen om de draagkracht van onze leefomgeving te overschrijden; dit proces is al meer dan een halve eeuw aan de gang en bevindt zich momenteel in de versnellende fase. De reden dat ik in het tweede deel van mijn boek toch nog de focus leg op klimaatverandering (in hoofdstuk 8, ‘De klimaatconfrontatie’), komt omdat de gevolgen daarvan veel duidelijker om ons heen te zien zijn: het weer wordt extremer en de ene na de andere klimaatramp spoelt over die planeet.

Eerder berichtte ik al over ons dilemma als menselijke soort. We besteden de meeste energie aan en hebben de meeste belangstelling voor onze dagelijkse beslommingen in onze kleine sociale groepen van familie, gezin, vrienden, collega’s en teamgenoten. We zijn zoals ik dat noem voornamelijk ‘supralokaal georiënteerd’. Het is de aard van het beestje. Maar overshoot is een existentieel verschijnsel: het bedreigt het voortbestaan van de menselijke soort op termijn. Ik noem dat een ‘suprasystemisch probleem’. Al onze energie en belangstelling zou hier in moeten gaan zitten, juist omdat systemische collaps van onze infrastructuur geen vage academische theorie meer is, maar concrete actuele realiteit.

Dus ga ik proberen je even uit je dagelijkse beslommingen te halen. Dat hoeft niet nu meteen — je bent ongetwijfeld druk met vanalles en nog wat en bijgaande video duurt ook nog eens 22 minuten — maar het zou al geweldig zijn als je een notitie in je agenda zou willen om er tijd voor vrij te maken. Want de boodschap gaat ons allemaal aan. Het is een presentatie in het Engels, een YouTube-video zonder ondertiteling, maar die kun je natuurlijk aanzetten. De slides bevatten relatief veel tekst en professor Rees praat de hele tijd, wat kortsluiting in je hersenen zou kunnen veroorzaken. We vinden het nou eenmaal erg moeilijk om te lezen en

luisteren tegelijk. Maar je kunt de video op ieder gewenst moment pauzeren om de slides op je gemak te lezen.

Het is de moeite van je tijd waard want dit is serieuze shit! Ik geloof niet dat er anno 2022 een belangrijker onderwerp is om je druk over te maken.

Waarvan akte.

'Overshoot: the population-consumption conundrum' by William E. Rees, PHD, FRSC

<https://youtu.be/o3nCFwhV-9E>

Meer weten?

<https://www.demensalsgrens.nl>

'De mens als grens — Over de onbuigzame barrières van ons bestaan'.